

FYR RIKTIG UNNGÅ BRANN

Tørr ved

Hvis du skal hogge veden selv bør det skje tidlig på våren. Veden kappes så i korte lengder før den kløyves og stables utendørs til over sommeren. Mye vann skal ut av veden, så husk å lagre den luftig.

For å sjekke om veden er tørr nok, kan du slå kubbene mot hverandre, og høre etter en ”syngende” lyd. Legger du en vedkubbe i en tett plastpose i et varmt rom, vil dugg på innsiden av posen avsløre om veden er for fuktig. Tørr ved er imidlertid lettest å kjenne igjen på markante tørkesprekker.

Vedtips

Rogn, bøk, eik, ask, lønn og bjørk regnes som den beste peisveden. Mange foretrekker imidlertid nåletré på grunn av knitrelyden, men slike tresorter sender ut gnister, og kan skape brannfare.

Fyringstips

Det er flere måter å fyre opp i ovnen på, men det er alltid viktig å være nøye med hva du legger i ovnen. Brenn aldri malt eller trykkimpregnert trevirke eller klorholdig plast, PVC. Det avgir svært giftige gasser. Ikke bruk vrakved fra sjøen som brensel. Den inneholder salt som blir til klor ved forbrenning. Vrakveden vaskes ut ved å la veden ligge ute i vær og vind i minst et par år.

Ved som lagres ute eller i kalde rom bør tas inn ca 1 døgn før den skal brukes slik at den får romtemperatur. Klyv deretter opptenningsveden til ca. 4 cm i diameter. Dette vil forenkle opptenningsfasen og gi hurtigere trekk i skorsteinen.

Fyring krever luft. Pass derfor på at luftventiler i vegger og vinduer er åpne. Husk på at kjøkkenventilatoren bruker mye luft, så denne må være av eller på minste hastig under opptenning av ildstedet. Hvis det lett kommer røyk inn i rommet mens du fyrer, forsøk å åpne et vindu. Før du tenner opp bør du åpne alle trekkventiler, noen ovner har bare en, mens andre kan ha to. Den enkleste metode for opptenning er slik:

Opptenning

Informasjon om opptenning

1. Legg to kubber i bunnen av brennkammeret og stable opptenningsved lagvis opp til hullene for sekundærluften. Avslutt med en halvstor kubbe på toppen.
2. Legg 2–3 opptenningsbriketter eller lignende rett under det øverste laget med opptenningsved og tenn på.
3. Under normale trekkforhold kan du nå stenge døren og bålet vil passe seg selv.

En annen variant er å legge to tykke vedkubber på hver side i ovnen. Legg sammenkrøllet papir mellom dem, stable så opptenningsveden øverst. Deretter kan du etterfylle med papir dersom det er nødvendig. Det kan være nødvendig å passe på at bålet får tilstrekkelig tilførsel av luft de første 10-15 minuttene, og det avhenger av trekkforholdene om du må tilføre ekstra luft via døren.

Legg ofte i ovnen, men bruk lite brensel om gangen. Fyres det for kraftig, kan varmpåkjenningen i skorsteinen bli unødvendig stor. Fyr moderat. Unngå ulmebrann, som gjerne fører til utslipp av svevestøv. Best er det når det brenner friskt og røyken fra skorsteinen er bortimot usynlig.

Trekk i skorsteinen

Hvis skorsteinen er helt kald må man først få litt varm luft i den for å få den til å begynne å trekke. Normalt vil det være nok å åpne ildsteds- døren i noen minutter slik at man får varm romluft opp i skorsteinen. Man kan også brenne litt avispapir ovenpå hvelvet i ildstedet.

Ved spesielle forhold kan det være ”nedslag” i skorsteinen. Da vil luften i skorsteinen gå feil vei, og slå ut i rommet. Dette kan skyldes værromslag eller undertrykk i rommet. Man må da forsøke å endre luftstrømmen i skorsteinen ved å brenne litt avispapir høyt oppe i ildstedet, samt åpne et vindu eller lignende for å utligne undertrykket i rommet

Opptenningsbriketter

Opptenningsbriketter er et enkelt og effektivt opptenningshjelpemiddel. Disse skal brukes som anbefalt i bruksanvisningen! Bjerkenever fungerer også svært godt.

Vedbriketter

Bruk av vedbriketter som brensel i vedovner og peiser

Hva er vedbriketter?

Rådene vi gir her gjelder spon fra rent trevirke presset sammen i blokker, heretter kalt vedbriketter. Vedbriketter har en størrelse fra ca. 0,2 kg til ca. 1 kg pr. brikett. Det skal ikke være benyttet tilsatzmidler av noe slag. Det er treverkets eget limstoff, lignin, som binder sponet ved sammenpressing og oppvarming under produksjon av briketten. Egenskapene ved forbrenning kan variere mye og er avhengig av hvilket råstoff som er brukt og hvordan vedbrikettene er fremstilt.

Hvordan brukes vedbriketter?

Vedbriketter brukes omtrent som vanlige vedkubber. Vedbrikettene er ofte svært kompakte og tørre sammenlignet med vanlig fyringsved. Derfor gir de fleste typer vedbriketter en hissigere forbrenning enn det man får ved tilsvarende mengde ved. Benytt derfor relativt små men hyppige ilegg. Det bør følge en bruksanvisning med vedbrikettene som gir råd om sikker bruk av den aktuelle kvaliteten. Lukk ikke lufttilførselen slik at flammene kveles, da oppstår fare for eksplosiv antennelse av uforbrente gasser (forpuffning).

Hvor mye brensel kan man legge inn av gangen?

Ettersom begrepet vedbriketter favner brensel som oppfører seg forskjellig må man prøve seg frem til man blir kjent med den aktuelle briketten. Start gjerne med ca. 1 kg pr. ilegg etter vanlig opptenning med opptenningsved. Sammenlign med bruken av vanlig ved, og øk om ønskelig gradvis, men aldri utover det som tilsvarer normal vedfyring. Det er svært viktig at brukeren sikrer seg mot overfyring, både av hensyn til ildstedet og for å ivareta sikkerhet mot brann.

Overfyring

Mange sprengfyrer ved oppfyring av kalde hus og hytter for å få opp varmen så raskt som mulig. Sprengfyring kan ødelegge både ildsted og pipe, og kan føre til brann. Har du emaljert ovn ødelegges emaljen hvis du fyrer så mye at ovnen blir rødglødende. Skruer brenner fast og pakninger kan smuldre bort. Ovnsplater kan vri seg, slik at ovnen får sprekker, som igjen fører til at ovnen får ukontrollert lufttilførsel.

Vær oppmerksom på farene ved overfyring og at garantien bortfaller i slike tilfeller.

Normal forbrenning

Flammene du ser i ildstedet er brennende gasser. Selv om flammene etter hvert dør ut kan trekullet gløde lenge. Tørr ved av "tunge" løvtrær flammer moderat og gløder lenge. Lett ved fra hurtigvoksende trær flammer hurtig opp, og gløder fortere ut. Normal fyring er når man har jevn avbrenning med et ilegg annen hver time. Ilegget skal ikke være større enn at det fyller ca. 2/3 av brennkammeret; den delen av ildstedet som er beregnet for vedilegg.

Hilsen
Feiertjenesten